

**Obrazac HKO_SZ
ZAHTJEV ZA UPIS STANDARDA ZANIMANJA**

A. OPĆI PODATCI I DOKAZ UTEMELJENOSTI PRIJEDLOGA			
Naziv i ime predlagatelja	Filozofski Fakultet		
Adresa predlagatelja	Ulica: Ivana Lučića 3		
	Poštanski broj i grad: 10000 Zagreb		
Općina / Županija	Zagreb		
Ime i prezime odgovorne osobe	prof. dr. sc. Vlatko Previšić, dekan		
Matični broj	3254852		
OIB	90633715804		
Opis glavne djelatnosti predlagatelja	Visoko obrazovanje		
Šifra djelatnosti	8542		
Godina	2011.	20 .	20 .
Prosječan broj zaposlenih	800		
Ukupan prihod, mil. kuna	186.000.000		
Oblik vlasništva (većinski)			
NAZIV STANDARDA ZANIMANJA I IZBOR SEKTORSKOG VIJEĆA			
Prijedlog naziva standarda zanimanja	Diplomirani knjižničar		
Naziv i šifra postojećeg standarda zanimanja (ako postoji)			
Naziv i šifra zanimanja ili srodnog zanimanja iz Nacionalne klasifikacije zanimanja	2432. Diplomirani knjižničari i informacijski stručnjaci		
Naziv sektorskog vijeća kojemu je zahtjev upućen Izbor 1 – Izbor 2 –	1. XVIII. Informacije i komunikacije		
DOKAZ UTEMELJENOSTI PRIJEDLOGA STANDARDA ZANIMANJA			
STRATEŠKA UTEMELJENOST			
Naziv strateškog dokumenta iz kojeg je razvidna potreba za novim standardom zanimanja	CILIP (Chartered Institute of Library and Information Professionals). Your Professionals Knowledge and Skills Base. 2013. Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost / urednice Aleksandra Horvat, Dijana Machala. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2009. Digital Agenda in the Europe 2020 Strategy. // Digital Agenda for Europe: a Europe 2020 Initiative. Nacrt Strategije hrvatskoga knjižničarstva: 2016.-2020. Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije. NN 124(2014).		
Dodatni dokumenti koji su relevantni za utvrđivanje utemeljenosti prijedloga	Zakon o knjižnicama. NN 105(1997), 5(1998), 104(2000), 69(2009). Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/267274.html ;		

	http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/267833.html; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/274061.html; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_06_69_1665.html Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci. NN 28(2011), 16(2014), 60(2014 - Ispravak). Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_03_28_584.html; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_02_16_333.html; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_05_60_1133.html
Opis relevantnosti standarda zanimanja na temelju odabranih strateških dokumenata	U Nacrtu Strategije hrvatskog knjižničarstva: 2016.-2020. u strateškom cilju 3 istaknuto je osiguravanje ravnomjernih infrastrukturnih prepostavki za obavljanje knjižnične djelatnosti koje obuhvaćaju prostor, legislativnu osnovu, stručne djelatnike, knjižnični građu te opremu i informacijsku strukturu. Temeljem vrijedeće legislativne osnove odnosno čl. 34 Zakona o knjižnicama stoji da stručne poslove u knjižnicama, samostalnim i u sastavu, obavljaju pomoći knjižničari, knjižničari, diplomirani knjižničari, viši knjižničari i knjižničarski savjetnici. Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci razlikuje temeljna stručna zvanja pomoćnog knjižničara, knjižničara i diplomiranog knjižničara te viša stručna zvanja višeg knjižničara i knjižničarskog savjetnika. Jednako tako, spomenuti Pravilnik propisuje uvjete i način stjecanja navedenih zvanja. Za zvanje diplomirani knjižničar potrebno je imati završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomske stručne studije iz polja informacijskih i komunikacijskih znanosti s najmanje 60 ECTS bodova iz temeljnih predmeta knjižničarstva, odnosno studij knjižničarstva kojim je stečena visoka stručna spremna sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Isto tako, moguće je imati i završen drugi preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomske stručne studije, odnosno studij kojim je stečena visoka stručna spremna sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, uz obvezu stjecanja 60 ECTS bodova iz temeljnih predmeta knjižničarstva na diplomskom

	studiju iz informacijskih i komunikacijskih znanosti u roku od 3 godine od dana zapošljavanja. Uz to, potrebno je imati i položen stručni ispit za diplomiranog knjižničara. Možemo zaključiti kako je zanimanje diplomirani knjižničar, kao i preostala temeljna stručna zvanje te viša stručna zvanja, regulirano zakonskim i podzakonskim aktima Republike Hrvatske iz čega proizlazi relevantnost standarda zanimanja koja je vidljiva i u strateškim dokumentima poput Nacrta Strategije hrvatskog knjižničarstva: 2016.-2020. čije se usvajanje očekuje tijekom 2016.
SEKTORSKA UTEMELJENOST	
Profil sektora	Ne postoji izrađen profil sektora Informacije i komunikacije
Prikaz utemeljenosti standarda zanimanja na Profilu sektora	Ne postoji izrađen profil sektora Informacije i komunikacije
ANALITIČKA UTEMELJENOST	
Prikazati analitičku relevantnost predloženog standarda zanimanja	Potreba za standardom zanimanja "diplomirani knjižničar" temelji se na upitniku o radnim karijerama provedenom među 291 diplomiranim studentom Filozofskog fakulteta u Zagrebu koji su završili studij na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti. Iz arhiva Fakulteta izvađen je cjelovit popis studenata, a u obzir uzeti svi studenti, bez obzira na vrstu studija (redovni, izvanredni, jednopredmetni i dvopredmetni). Upitnik je proveden online, dok je potrebno vrijeme za ispunjavanje ankete iznosilo od 25 do 35 minuta. Sudionici istraživanja pitani su: o njihovim osnovnim karakteristikama, radnom statusu i dosadašnjoj karijeri, generičkim i specifičnim vještinama, zadovoljstvu studijem i njegovom vezom s tržištem rada.
Opisati utemeljenost standarda zanimanja na temelju odabralih pokazatelja tržišta rada	Od ispitanog broja diplomiranih studenta (291), 26% ih je diplomiralo na reformiranom (bolonjskom) diplomskom studiju informacijskih znanosti, smjer bibliotekarstvo, 18% na nereformiranom (predbolonjskom) studiju informatologije, smjer bibliotekarstvo ili dodiplomskom studiju bibliotekarstva. I podaci o broju zaposlenih (iz obrazovnog polja Informacijske i komunikacijske znanosti, HKO podsektor Informacije i komunikacije, šifra 1800) ukazuju da postoji osnova za izradu standarda zanimanja "diplomirani knjižničar".
Dokumenti koji su priloženi prijedlogu	Analiza ankete o radnim karijerama bivših studenata, 2015. Prezentacija podataka zaposlenih i nezaposlenih osoba na osnovu podataka MRMS u suradnji s MZOS na projektu, lipanj 2014.

B. PRIJEDLOG STANDARDA ZANIMANJA		
Opis zanimanja ili skupa kompetencija (jednog ili više) koje/koji će se regulirati standardom	Diplomirani knjižničari (sukladno odredbama Zakona o knjižnicama) obavljaju sve vrste poslova u suvremenim informacijskim ustanovama javnog i privatnog sektora s naglaskom na knjižnice. Sposobni su upravljati informacijskim sustavima, izvorima i znanjem i u drugim djelatnostima. Oni posjeduju stručnost za sveukupno upravljanje građom i informacijskim izvorima, uključujući identifikaciju, odabir, vrednovanje, pohranu te pružanje pristupa relevantnim informacijama i jedinicama građe koja može biti na bilo kojem mediju ili formatu. Ospozobljeni su izvoditi obrazovne programe informacijske pismenosti u osnovnim i srednjim školama te visokim učilištima. Koriste suvremena i odgovarajuća tehnološka pomagala kako bi omogućili najbolje usluge, pristup najrelevantnijoj građi i informacijskim izvorima te razvoj i pristup pomagalima u učenju radi što veće korisničke učinkovitosti i iskorištavanja knjižničnog i informacijskog okruženja 21. stoljeća.	
Procijenjena razina kvalifikacije prema HKO-u koja će se izraditi na temelju standarda	7	
Popis ključnih poslova na radnom mjestu i pripadajućih pojedinačnih kompetencija potrebnih za rad na jednom ili više radnih mesta	Upravljanje i organizacija izvora informacija	1. Vrednovanje izvora informacija 2. Poznavanje nakladničkog i knjižarskog sektora 3. Nabava izvora informacija 4. Pregovaranje o kupnji i licencama za informacijske izvore i usluge 5. Praćenje razvoja metoda organizacije informacija i znanja 6. Poznavati standarde i formate metapodataka 7. Formalna i sadržajna obrada i organizacija informacijskih izvora 8. Provođenje izlučivanja, revizije i otpisa 9. Poznavanje suvremenih metoda postupaka zaštite

		knjižnične građe i zapisa 10. Poznavanje međunarodnih smjernica i nacionalnih zakonskih propisa zaštite knjižnične građe i zapisa 11. Osiguravanje optimalnih uvjeta smještaja i dugoročnog očuvanja knjižnične građe i zapisa 12. Osiguravanje posudbe i pristupa informacijskim izvorima 13. Osiguravanje otvorenog pristupa znanstvenim podacima i publikacijama
	Poučavanje pismenostima	1. Istraživanja korisničkih potreba i informacijskog ponašanja korisnika 2. Poznavanje vještina i strategija poučavanja 3. Planiranje i osmišljavanje procesa poučavanja 4. Osmišljavanje i izrada materijala za samoučenje 5. Provođenje različitih vrsta edukacija korisnika (razvoj funkcionalne pismenosti, poticanje čitanja, informacijska pismenost, medijska pismenost,...) 6. Promicanje načela otvorenog pristupa znanstvenim podacima i publikacijama
	Informacijske usluge	1. Prepoznavanje informacijske potrebe korisnika 2. Poznavanje i razumijevanje

	svremenih informacijskih izvora i alata 3. Poznavanje i primjena vještina i strategija pretraživanje informacijskih izvora 4. Odabir i vrednovanje informacijskih izvora 5. Provođenje bibliometrijskih analiza i pružanje bibliometrijskih usluga 6. Rješavanje informacijskih upita 7. Planiranje budućih informacijskih potreba korisnika
Vođenje i javno zagovaranje	1. Upravljanje radnim procesima, ljudskim i drugim resursima 2. Planiranje, organiziranje i vrednovanje poslova i rezultata 3. Komunikacija s javnostima 4. Poznavanje vještina i metoda javnog zagovaranja 5. Suradivanje s drugim institucijama i partnerima 6. Poznavanje pravnih i etičkih okvira djelovanja struke i ustanova 7. Primjena i poticanje etičkih standarda zanimanja
Cjeloživotno obrazovanje knjižničara	1. Osmisljavanje i planiranje različitih vrsta edukacija knjižničara 2. Organiziranje i provođenje različitih vrsta edukacija knjižničara 3. Sudjelovanje u

		programima edukacije knjižničara 4. Poznavanje i primjena pravnih okvira, te etičkih standarda struke
	Praćenje razvoja informacijsko-komunikacijskih tehnologija	1. Praćenje suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija 2. Primjena informacijsko-komunikacijskih tehnologija u poslovanju 3. Vrednovanje primjene informacijsko-komunikacijskih tehnologija u poslovanju 4. Razvoj usluga temeljenih na primjeni suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija 5. Promicanje upotrebe programskih rješenja zasnovanih na otvorenom kodu
	Osmišljavanje i provođenje kulturnih i javnih programa	1. Promicanje djelatnosti knjižnice u javnosti 2. Promicanje uloge knjižnice kao sastajališta u zajednici 3. Suradivanje sa svim dionicima u zajednici 4. Organiziranje i provođenje događanja u knjižnici
	Izdavaštvo	1. Sudjelovanje knjižničara u izdavačkim procesima 2. Izgradnja i održavanje digitalnih repozitorija 3. Objavljivanje bibliografskih i ostalih

		publikacija, te istraživačkih podataka 4. Poznavanje procesa izrade knjige i ostalih medija za prijenos znanja i načina distribucije 5. Utvrđivanje pravila i postupaka primjene novih tehnologija u procesima izrade publikacija 6. Poznavanje autorskopravnih pitanja 7. Promicanje načela i osiguravanje otvorenog pristupa istraživačkim podacima i publikacijama
	Uključenost u znanstveno-istraživačke procese	1. Pružanje podrške znanstveno-istraživačkim procesima 2. Provodenje i upravljanje projektima 3. Osiguravanje otvorenog pristupa znanstvenim podacima i publikacijama 4. Osiguravanje dugoročnog očuvanja znanstvenih podataka i publikacija, te osiguravanje pristupa podacima 5. Provodenje bibliometrijskih analiza i usluga
Popis skupova kompetencija sa pripadajućim kompetencijama	stručne kompetencije komunikacijske kompetencije	1. Pregovaranje o kupnji i licencama za informacijske izvore i usluge 2. Istraživanja korisničkih potreba i informacijskog ponašanja korisnika 3. Provodenje različitih

	vrsta edukacija korisnika (razvoj funkcionalne pismenosti, poticanje čitanja, informacijska pismenost, medijska pismenost,...) 4. Promicanje načela otvorenog pristupa znanstvenim podacima i publikacijama 5. Prepoznavanje informacijske potrebe korisnika 6. Rješavanje informacijskih upita 7. Planiranje budućih informacijskih potreba korisnika 8. Komunikacija s javnostima 9. Poznavanje vještina i metoda javnog zagovaranja 10. Surađivanje s drugim institucijama i partnerima 11. Promicanje upotrebe programskih rješenja zasnovanih na otvorenom kodu 12. Promicanje djelatnosti knjižnice u javnosti 13. Promicanje uloge knjižnice kao sastajališta u zajednici 14. Surađivanje sa svim dionicima u zajednici 15. Organiziranje i provođenje događanja u knjižnici 16. Sudjelovanje knjižničara u izdavačkim procesima 17. Promicanje načela i osiguravanje otvorenog pristupa istraživačkim

		podacima i publikacijama
	administrativne kompetencije	1. Pregovaranje o kupnji i licencama za informacijske izvore i usluge 2. Poznavanje međunarodnih smjernica i nacionalnih zakonskih propisa zaštite knjižnične građe i zapisa 3. Osiguravanje optimalnih uvjeta smještaja i dugoročnog očuvanja knjižnične građe i zapisa 4. Upravljanje radnim procesima, ljudskim i drugim resursima 5. Planiranje, organiziranje i vrednovanje poslova i rezultata 6. Poznavanje pravnih i etičkih okvira djelovanja struke i ustanova 7. Primjena i poticanje etičkih standarda zanimanja 8. Poznavanje i primjena pravnih okvira, te etičkih standarda struke 9. Vrednovanje primjene informacijsko-komunikacijskih tehnologija u poslovanju 10. Surađivanje sa svim dionicima u zajednici 11. Sudjelovanje knjižničara u izdavačkim procesima 12. Izgradnja i održavanje digitalnih repozitorija

		13. Poznavanje autorskopravnih pitanja 14. Provođenje i upravljanje projektima
	pedagoške kompetencije	1. Poznavanje vještina i strategija poučavanja 2. Planiranje i osmišljavanje procesa poučavanja 3. Osnišljavanje i izrada materijala za samoučenje 4. Provođenje različitih vrsta edukacija korisnika (razvoj funkcionalne pismenosti, poticanje čitanja, informacijska pismenost, medijska pismenost,...) 5. Osnišljavanje i planiranje različitih vrsta edukacija knjižničara 6. Organiziranje i provođenje različitih vrsta edukacija knjižničara 7. Sudjelovanje u programima edukacije knjižničara
	kompetencije za osiguravanje kvalitete	1. Praćenje razvoja metoda organizacije informacija i znanja 2. Poznavanje suvremenih metoda postupaka zaštite knjižnične građe i zapisa 3. Poznavanje i razumijevanje suvremenih informacijskih izvora i alata 4. Planiranje budućih informacijskih potreba korisnika 5. Planiranje, organiziranje i

	vrednovanje poslova i rezultata 6. Poznavanje pravnih i etičkih okvira djelovanja struke i ustanova 7. Primjena i poticanje etičkih standarda zanimanja 8. Sudjelovanje u programima edukacije knjižničara 9. Poznavanje i primjena pravnih okvira, te etičkih standarda struke 10. Praćenje suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija 11. Utvrđivanje pravila i postupaka primjene novih tehnologija u procesima izrade publikacija 12. Osiguravanje otvorenog pristupa znanstvenim podacima i publikacijama
Uvjeti rada	Diplomirani knjižničar posao obavlja u uredskim uvjetima i radnom vremenu sukladno važećem nacionalnom zakonodavstvu o radu te podzakonskim propisima i odredbama koje uređuju pitanja rada i zapošljavanja (radno vrijeme, mjesto rada, dnevna stanka, godišnji odmori, neradni dani, finansijska i administrativna pitanja, itd.). Diplomirani knjižničari posao mogu obavljati samostalno ili u stručnom timu ukoliko su zaposleni u većim organizacijama.
REVIZIJA STANDARDA ZANIMANJA	
Prijedlog roka do kojeg se standard zanimanja može koristiti za predlaganje standarda kvalifikacija i skupova ishoda učenja	Datum: